16/09/2023

Η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο Τάρτου – Η ζωή της Εκκλησίας είναι «εφαρμοσμένη οικολογία»

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Με τίτλο "Οικολογική συνείδηση και ο ρόλος της εκπαίδευσης", ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος μίλησε στο Πανεπιστήμιο Τάρτου, χθες, τέταρτη ημέρα της επίσημης επίσκεψής του στην Εσθονία. " ***Από μόνη της η Εκκλησία είναι μια νίκη ενάντια σε όλες εκείνες τις δυνάμεις, που ιδεολογικά και πρακτικά συμβάλλουν στην οικολογική καταστροφή όπως η απληστία, η αυτοθέωση του ανθρώπου, ο εγωκεντρισμός και η αδιαφορία για τον συνάνθρωπο. Πράγματι,***

η ζωή της Εκκλησίας είναι «εφαρμοσμένη οικολογία »”, υπογράμμισε μεταξύ άλλων.

- Επιμέλεια Σβετλάνα Λεβίτσκι

“Η ανθρωπότητα σήμερα, παρά την πρωτοφανή πρόοδο σε πολλούς τομείς του πολιτισμού, στην επιστήμη, την τεχνολογία και την οργάνωση της κοινωνικής ζωής, δεν μπορεί να υπερηφανεύεται για τη στάση της απέναντι στο ***φυσικό περιβάλλον****. Δημιούργησε το οικολογικό πρόβλημα και, ενώ γνωρίζει το μέγεθος της περιβαλλοντικής καταστροφής, δεν αλλάζει τη συμπεριφορά του προς τη φύση, αλλά συνεχίζει να πιστεύει ότι το πλανητικό οικοσύστημα αντέχει και έχει τη δύναμη να αποκατασταθεί”*, είπε στην αρχή της ομιλίας του.

Αναφερόμενος στην 1η Σεπτεμβρίου η οποία αποτελεί ημέρα προσευχής υπέρ της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, υπογράμμισε: *“Όπως πολλοί από εσάς θα γνωρίζετε, η Ορθόδοξη Εκκλησία προσεύχεται για την προστασία των ανθρώπων από φυσικές καταστροφές, πληγές, λιμούς, σεισμούς και πλημμύρες. Ωστόσο, από το 1989 το Οικουμενικό Πατριαρχείο αφιέρωσε στη Δημιουργία την 1η Σεπτεμβρίου, που αποτελεί την αρχή της Ινδίκτου και την έναρξη του εκκλησιαστικού έτους. Η Εκκλησία μας, λοιπόν, καλεί τον Δημιουργό να προστατεύσει το φυσικό περιβάλλον από τα δεινά και τις καταστροφές που προκαλούν οι ίδιοι οι άνθρωποι: από τη μόλυνση των νερών και της ατμόσφαιρας, την αποψίλωση των δασών και τη συρρίκνωση της καλλιεργήσιμης γης, από τις καταστροφικές πυρκαγιές, τη δραματική μείωση της βιοποικιλότητας, την*

κλιματική αλλαγή, την αλόγιστη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, κ.λπ.”

Η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος αποτελεί αμαρτία

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο ήταν το πρώτο που προώθησε το μήνυμα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος και χαρακτήρισε ως «αμαρτία» την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, όπως είπε ο Παναγιώτατος. Η εκμετάλλευση της Δημιουργίας *“είναι συνέπεια της αποξένωσής μας από τον Θεό. Της επίθεσης στο φυσικό περιβάλλον πάντα προηγείται μια εσωτερική πνευματική και ηθική καταβαράθρωση”*, επεσήμανε.

Χρειαζόμαστε μια ριζική αλλαγή στη νοοτροπία και τις αξίες μας

Αναφερόμενος στο πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί η οικολογική κρίση, ο Παναγιώτατος τόνισε: “*Διακηρύσσοντας ότι η οικολογική κρίση έχει πνευματικά αίτια, τονίσαμε ταυτόχρονα ότι η προσπάθεια αντιμετώπισής της πρέπει να ξεκινήσει από πνευματικό επίπεδο. Δεν αρκεί η συμβολή της επιστήμης και της τεχνολογίας, ούτε οι πολιτικές αποφάσεις και αλλαγές στη λειτουργία της οικονομίας, ούτε αυτές στην αγροτική και βιομηχανική παραγωγή, όσο σημαντικά πρέπει να θεωρούνται όλα αυτά. Χρειαζόμαστε μια ριζική αλλαγή στη νοοτροπία και τις αξίες μας, στη σχέση μας με τον κόσμο και στο πώς δίνουμε νόημα στη ζωή μας. Προφανώς, αν βλέπουμε τον κόσμο ως δημιούργημα του Θεού και τον άνθρωπο ως πλάσμα κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωσή Του, τότε η συμπεριφορά μας*

είναι εντελώς διαφορετική. Τότε ο άνθρωπος δεν μπορεί να δει τον εαυτό του ως ιδιοκτήτη, κυρίαρχο και αδίστακτο εκμεταλλευτή της δημιουργίας".

"*Από μόνη της η Εκκλησία είναι μια νίκη ενάντια σε όλες εκείνες τις δυνάμεις, που ιδεολογικά και πρακτικά συμβάλλουν στην οικολογική καταστροφή όπως η απληστία, η αυτοθέωση του ανθρώπου, ο εγωκεντρισμός και η αδιαφορία για τον συνάνθρωπο. Πράγματι,* ***η ζωή της Εκκλησίας είναι «εφαρμοσμένη οικολογία»",*** επεσήμανε.

"Η απόσταση του ανθρώπου από τον Θεό έχει ως αποτέλεσμα τη διατάραξη των σχέσεών του με τη φύση και τον συνάνθρωπο. Είναι αδιανόητο να καταστρέφουμε το φυσικό περιβάλλον και να ισχυριζόμαστε ότι νοιαζόμαστε για τους ανθρώπους, και το αντίστροφο. Η προστασία της φύσης και ο πραγματικός σεβασμός προς τον πλησίον μας είναι κάτι το αδιαχώριστο. Τελικά, η απουσία ενδιαφέροντος για τους ανθρώπους γύρω μας και για το φυσικό περιβάλλον είναι αδιαφορία για τις εντολές του Θεού. Ο Θεός δοξάζεται όπου υπάρχει αλληλεγγύη και αγάπη και όταν αγωνιζόμαστε για την προστασία της φύσης", είπε χαρακτηριστικά.

Καθοριστικός ο ρόλος της εκπαίδευσης

Στη συνέχεια, ο Παναγιώτατος μίλησε για την καίρια σημασία της εκπαίδευσης για τη διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης: "*Η παιδική ηλικία και η εφηβεία είναι οι πιο κατάλληλες παιδαγωγικά περίοδοι στη ζωή ενός ανθρώπου για οικολογική και κοινωνική συνείδηση, για να ενσταλάξει τον σεβασμό στο μυαλό και την καρδιά για την ιερότητα του ατόμου και την ακεραιότητα και την ομορφιά της δημιουργίας. Θεωρούμε ότι* ***η εκπαίδευση είναι καίριας σημασίας για την πορεία της ανθρωπότητας προς το μέλλον****. Η εκπαίδευση καλείται σήμερα, και θα κληθεί με μεγαλύτερη έμφαση στο μέλλον, να παίξει* ***καθοριστικό ρόλο στο θέμα της «διπλής αλληλεγγύης» με τη δημιουργία και τον συνάνθρωπο****, ώστε η νέα γενιά να κατανοήσει τη σοβαρότητα της κρίσης και την αξία της κινητοποίησης για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος που είναι πιο σοβαρό από ό,τι θέλουμε να παραδεχτούμε".*

"*Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι η ίδια η φύση γίνεται ολοένα και πιο σοβαρή απειλή για την ανθρώπινη ζωή, εξιατίας των συνεχιζόμενων καταστροφών που της προκαλούν οι άνθρωποι. Η κλιματική αλλαγή, ως μια τεράστια πλανητική απειλή, πιστοποιεί την αλήθεια αυτού του επιχειρήματος. Γι' αυτό και σωστά ειπώθηκε ότι σήμερα* ***«μια εκπαίδευση χωρίς οικολογικό προσανατολισμό είναι παρωδία της εκπαίδευσης»",*** υπογράμμισε.

Το εκπαιδευτικό έργο ως «ιερά αποστολή»

Επίσης, όπως τόνισε, λόγω της σημασίας της εκπαίδευσης για την προστασία της φύσης, *"**το εκπαιδευτικό έργο μπορεί να χαρακτηριστεί ως «ιερά αποστολή»**. Η διδασκαλία πρέπει να καλλιεργεί το πνεύμα, να αποτυπώνει υψηλές αξίες στις ψυχές των νέων, ενώ παράλληλα να υποστηρίζει την επιθυμία των ανθρώπων για κοινωνική προσφορά και εξυπηρέτηση του κοινού καλού".*

Οι αξίες της Ορθοδοξίας

"Θεωρούμε ότι οι αξίες της Ορθοδοξίας είναι ιδιαίτερα επίκαιρες σήμερα γιατί συνδέουν την πρόοδο με την προστασία του ανθρώπου και την ακεραιότητα της δημιουργίας. Πράγματι, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει αληθινή ανθρώπινη ανάπτυξη σε έναν οικολογικά διαλυμένο πλανήτη", ανέφερε.

"Με αυτό το πνεύμα η Εκκλησία αναδεικνύει το φιλανθρωπικό και οικοφιλικό περιεχόμενο της πίστης μας, δημιουργεί κίνητρα στη νέα γενιά για προσωπική μαρτυρία και δράση στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και της αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο με βάση το Χριστιανικό ήθος", κατέληξε.

Διαβάστε ακόμη

Η τρίτη ημέρα της επίσκεψης του Οικουμενικού Πατριάρχη στην Εσθονία (ΦΩΤΟ)

Επετειακή έκδοση γραμματοσήμων για τα 100 χρόνια Αυτονομίας της Εκκλησίας της Εσθονίας

Εσθονία: Θερμό καλωσόρισμα στον Οικουμενικό Πατριάρχη επεφύλαξε ο Δήμαρχος Τάρτου

Δοξολογία στην Ιερά Επισκοπή Τάρτου επί τη αφίξει του Οικουμενικού Πατριάρχη

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επισκέφθηκε τις Πρεσβείες της Ελλάδος και της Τουρκίας στο Ταλλίν

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην Εσθονία – Η αναφορά στην προστασία του περιβάλλοντος και στον πόλεμο στην Ουκρανία

Οικουμενικός Πατριάρχης: “Εμείς βαδίζουμε σύμφωνα με τους Ιερούς Κανόνες και η άλλη πλευρά προχωρά με τα όπλα”

Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου